

ASOCIACE
ORGANIZACÍ
V OBLASTI
VĚZEŇSTVÍ

TISKOVÁ ZPRÁVA

Stát přestal financovat probační programy. AOOV spouští sbírku na pomoc klientů, kteří v programech pracují na změně svého života

Praha, 19. února: Probační programy, které v Česku dlouhodobě pomáhají snižovat recidivu a představují funkční alternativu k vězení, se ocitly bez státní podpory. V návrhu státního rozpočtu odcházející vlády byly zcela vyškrtnuty prostředky na dotační programy pro dospělé i mladistvé pachatele. Ministerstvo spravedlnosti České republiky proto pro letošní rok nevypsalo žádné dotační výzvy na jejich financování. Asociace organizací v oblasti vězeňství (AOOV) spouští veřejnou sbírku na [Darujme.cz](https://darujme.cz), aby lidé zapojení do již běžících programů nemuseli předčasně odcházet a nepřerušili tak práci na své životní změně.

Probační programy pracují s lidmi odsouzenými za trestné činy, často v rámci alternativních trestů. Zaměřují se na příčiny trestné činnosti – například násilí, závislosti, zadlužení nebo sociální dovednosti – a pomáhají klientům změnit chování dříve, než se znovu dostanou do konfliktu se zákonem. Významnou roli hrají také u mladistvých, kde může včasná odborná práce zabránit tomu, aby se mladistvý dostal do vězeňského systému.

„Probační programy patří k nejefektivnějším nástrojům trestní politiky, které máme. Přesto byly v návrhu státního rozpočtu zcela vyškrtnuty,“ říká Zuzana Tinglová, tajemnice AOOV. „V programech je aktuálně zapojeno zhruba 250 až 300 lidí. Pokud financování nenajdeme, budou muset skončit – a to uprostřed procesu změny.“

Fungují. A šetří peníze

Česká republika má třetí nejvyšší míru uvěznění v rámci EU a dlouhodobě vysokou míru recidivy, která se pohybuje kolem 70 %. Probační programy představují efektivní cestu, jak tento trend zvrátit.

Data z praxe ukazují, že zhruba 70 % klientů zvládne program dokončit (obvykle v délce 6–12 měsíců) a v nejrizikovějším prvním roce po odsouzení se nevracejí k trestné činnosti.

Zároveň jde o řešení, které je výrazně levnější než vězení.

- Jeden den výkonu trestu odnětí svobody stojí přibližně 1 900 Kč, tedy zhruba 670 tisíc Kč ročně na osobu.
- Probační program stojí v průměru kolem 40 tisíc Kč na klienta ročně.

Probační program je skoro **17x** levnější než pobyt ve vězení. Úspora na jednoho klienta může dosahovat více než 630 tisíc Kč ročně.

Denní náklady na provoz vězeňského systému se přitom pohybují mezi 32 až 35 miliony korun. Investice do prevence a adresné práce s pachateli přitom prokazatelně snižují budoucí náklady na vězeňství.

„Pokud dnes programy pracují s kapacitou kolem 300 lidí ročně, šetří státu přibližně 130 milionů korun ročně. Kdyby byly dostupné ve větším měřítku, například pro 3 000 lidí, úspory by se pohybovaly v řádu více než 1,3 miliardy korun ročně,“ doplňuje Tinglová.

Zkušenosti z trestní justice navíc ukazují, že lidé odsouzení k tzv. prosté podmínce bez další podpory končí přibližně v 50 % případů nakonec ve vězení. Pokud je ale efektivně využitý alternativní trest a řešeny příčiny trestné činnosti např. povinností absolvovat vhodný probační program, riziko nástupu do vězení klesá na zhruba 26 %.

Bez peněz hrozí konec rozběhnuté práce.

Zrušení dotačních titulů je důsledkem rozhodnutí v návrhu státního rozpočtu předloženého odcházející vládou. O případném obnovení podpory bude rozhodovat až nové politické vedení. O dalším postupu by mělo být jasněji v průběhu roku.

AOOV mezitím jedná s Ministerstvem spravedlnosti České republiky i dalšími resorty o systémovém řešení. „Stát dlouhodobě deklaruje podporu alternativních trestů a snižování recidivy. Probační programy jsou jedním z nejúčinnějších nástrojů, jak tyto cíle naplnit. Pokud ale nebudou stabilně financovány, nebude možné jejich kapacity udržet ani rozvíjet,“ upozorňuje AOOV.

Nedostatečné financování se dlouhodobě projevuje také omezenou regionální dostupností programů, nízkou kapacitou (běžně 10–20 klientů ročně na jeden program) a vysokými nároky na spolufinancování ze strany neziskových organizací.

Sbírka na Darujme.cz má překlenout kritické období

Cílem [sbírky](#) je udržet běžící probační programy alespoň v základním rozsahu, aby klienti, kteří už na sobě pracují, nemuseli končit jen kvůli výpadku financí.

„Je paradoxní, že říkáme, že na prevenci nejsou peníze – ale na vězení je vždycky najdeme. Přitom investice v řádu desítek tisíc korun může ušetřit státu stovky tisíc a hlavně zabránit tomu, aby se lidé znovu vraceli k trestné činnosti,“ uzavírá AOOV.

Sbírka je dostupná na [Darujme.cz](#) a výtěžek bude rozdělen mezi členské organizace AOOV, které probační programy realizují.

O AOOV

V českých věznicích si odpykává trest přes 19 000 lidí. Patříme k zemím s nejvyšším počtem v Evropské Unii. Index uvěznění se nedaří snižovat, i když kriminalita klesá. Více než 60 % propuštěných se do vězení vrací. Jednou z příčin je absence funkčního systému kontinuální práce s odsouzenými před výstupem z vězení a po propuštění. Právě tuto problematiku řeší Asociace organizací v oblasti vězeňství (AOOV), která sdružuje organizace, odborníky a propojuje různé aktéry v oblasti vězeňství a trestní justice. Cílem AOOV je společně prosazovat progresivní změny v oblasti integrace trestaných osob do společnosti a spoluvytvářet systém, který zohledňuje zájmy a potřeby trestaných osob, obětí i celé společnosti. Bližší informace o AOOV jsou uveřejněny na stránkách www.aooov.cz.

Pro více informací prosím kontaktujte: Barbora Kiliesová, kiliesova@aooov.cz, 605 25 85 95